

सन २०१७-१८ मध्ये कोरडवाहू शेतीच्या स्थैर्यासाठी तरतुद
करणे कार्यक्रम राबविण्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता
देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: कोशेअ २०१७/प्र.क्र.७०/१७/२-अे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०००३२

दिनांक : २३ ऑगस्ट, २०१७

वाचा:- १) शासन निर्णय क्रमांक: कोशेअ २०११/प्र.क्र.४३/११/ (भाग-४)/२-अे, दिनांक १२ मार्च, २०१४

२) शासन निर्णय क्रमांक: कोशेअ २०१४/प्र.क्र.८२/१४/२-अे, दिनांक १६ मे, २०१४

३) शासन पुरकपत्रक क्रमांक : कोशेअ २०१५/प्र.क्र.५४/१५/२-अे, दिनांक २९ फेब्रुवारी, २०१६

४) शासन निर्णय क्रमांक : कोशेअ २०१६/प्र.क्र.५७/१६/२-अे, दिनांक ३० जुलै, २०१६.

प्रस्तावना:-

राज्य शासनाने उपरोक्त संदर्भ क्र.१ वरील शासन निर्णयाच्ये कोरडवाहू शेती अभियान अंतर्गत विविध योजनांचा समन्वय करून (Convergence) सन २०१४ -१५ ते २०१८-१९ या कालावधीत २०,००० कोटीचा कार्यक्रम राबविण्यास तसेच त्यापैकी रु.२००० कोटी तरतुद कोरडवाहू शेती अभियान योजनेस स्वतंत्ररित्या उपलब्ध करण्यास मान्यता दिलेली आहे. त्याअनुषंगाने कोरडवाहू शेती अभियान (Dryland Farming Mission) कार्यक्रम सन २०१४-१५ मध्ये ४०३ गावांमध्ये राबविण्यास संदर्भ क्र.२ वरील शासन निर्णयाच्ये मान्यता देण्यात आलेली आहे.

उपरोक्त ४०३ गावांपैकी सन २०१५-२०१६ मध्ये १५६ गावांमध्ये तसेच सन २०१६-१७ मध्ये १४८ गावांमध्ये कोरडवाहू शेती अभियानांतर्गत कामे पुर्ण झाली आहेत. अशाप्रकारे उपरोक्त ४०३ गावांपैकी एकूण ३०४ गावांमध्ये कामे पुर्ण झाली असून उर्वरीत ९९ गावांमध्ये कामे अपूर्ण राहीली आहेत. या अपूर्ण असलेल्या उर्वरीत ९९ गावांमध्ये कोरडवाहू शेती अभियानांतर्गत कामे पुर्ण करण्यासाठी सदर योजना सन २०१७-१८ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

कोरडवाहू शेती अभियान कार्यक्रमांतर्गत निवड करण्यात आलेल्या एकूण ४०३ गावांपैकी कामे अपूर्ण असलेल्या परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद केलेल्या उर्वरीत ९९ गावांत निधी उपलब्धतेनुसार सदर योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच, सदर शासन निर्णयाव्दारे २०१७-१८ या वर्षात या योजनेकरीता अर्थसंकल्पीत रु.३५.३४ कोटी पैकी ७० टक्केच्या मर्यादेत रु.२४.७३८ कोटी निधी वितरीत करण्यात येत आहे. सदरचा वितरीत निधी उपरोक्त ९९ गावांपैकी ज्या गावांतील अपूर्ण कामे पुर्ण करण्यासाठी कमीतकमी निधीची आवश्यकता आहे, अशा गावांसाठी प्रथम प्राधान्याने खर्ची टाकण्यात यावा. सदर अभियान राबविताना संदर्भ क्र.३ अन्याये कळविण्यात आलेल्या अटी व शर्तीपैकी अट क्र.२ व ३ चे पालन करण्याची खबरदारी घेण्यात यावी.

२. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षासाठी मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येवून खालील लेखाशिर्षांतर्गत खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी डी-३

२४०१ पिक संवर्धन

१०९- विस्तार व प्रशिक्षण

(०१) (५०) राज्यतील कोरडवाहू शेतीच्या स्थैर्यासाठी तरतुद करणे.

(२४०१ १२५१) (दत्तमत) ३३ - अर्थसहाय्य

३. सदर निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास तसेच खर्चावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना राज्य नोडल अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, सदर अभियानांतर्गतचा निधी कोषागारातून आहरीत व संवितरीत करण्याचे प्राधिकार कृषी आयुक्तालय स्तरावर सहाय्यक संचालक लेखा-१, विभागीय कृषी सहसंचालक कार्यालयातील लेखाधिकारी, जिल्हा अधिकारी कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी, उपविभागीय कृषी अधिकारी व तालुका कृषी अधिकारी यांना प्रदान करण्यात येत आहे.

४. अभियान राबविण्याकरीता येणारा प्रशासकीय खर्च व संकीर्ण खर्च एकूण कार्यक्रमाच्या २ टक्के निधीतून भागविण्यात यावा.

५. वित्त विभागाच्या दिनांक १८.०४.२०१७, ३०.०६.२०१७ आणि दि.०८.०८.२०१७ च्या परिपत्रकातील अटींची पूर्तता करून तसेच वित्त विभागाच्या या परिपत्रकान्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७०८२४११३७४३३१०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चं.वि.घायतडक)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति

- १) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- २) मा.मंत्री (कृषि व फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ३) मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ४) मा.मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ५) मा.राज्य मंत्री (कृषी व पणन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ६) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा व विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई-३२,
- ७) सर्व सन्माननीय विधानसभा व विधानपरिषद सदस्य, विधान भवन, मुंबई-३२,
- ८) प्रधान सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ९) सचिव (पदुम), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १०) सचिव (जलसंधारण), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ११) सचिव (ग्राम विकास), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १२) कुलगुरु, मराठवाडा कृषि विद्यापिठ, परभणी,
- १३) कुलगुरु, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापिठ, अकोला,
- १४) कुलगुरु, महात्मा फुले कृषि विद्यापिठ, राहुरी, जि. अहमदनगर,
- १५) कुलगुरु, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापिठ, दापोली, जि. रत्नागिरी
- १६) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १७) कृषि आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ जादा प्रतीसह),
- १८) आयुक्त, सहकार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १९) आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- २०) आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- २१) आयुक्त, दुग्धव्यवसाय विकास, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- २२) साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- २३) महालेखापाल, महाराष्ट्र -१ (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखापरीक्षा), मुंबई,
- २४) महालेखापाल, महाराष्ट्र -२ (लेखा व अनुज्ञेयता /लेखापरीक्षा), नागपूर

२५) सर्व जिल्हाधिकारी,

२६) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे (५ जादा प्रतीसह),

२७) संचालक (पणन), सहकार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

२८) संचालक (समाज कल्याण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

२९) संचालक, रेशीम उद्योग, पुणे- मुंबई रस्ता, शासकीय दुध डेअरी समोर, पुणे - ०३,

३०) संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

३१) संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर,

३२) सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, म.रा. पुणे,

३३) संचालक (लेखा व कोषागारे), मुंबई,

३४) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, खोपोली, ता.खालापूर,
जि.रायगड,

३५) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, गेट क्रमांक ४, शहाजीनगर,
लाईन बाजार, कोल्हापूर,

३६) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बुलडोजर युनिट, शिवाजीनगर,
पोस्ट ऑफीस जवळ, च-होली, पुणे,

३७) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, संभाजी चौक, उंटवाडी रोड,
नाशिक,

३८) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, शहानूर मिया, दर्या रोड,
औरंगाबाद,

३९) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, तपोवन रोड, अमरावती,

४०) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बंगला क्रमांक ६२/१, धरमपेठ,
नागपूर,

४१) सर्व जिल्हयांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,

४२) सर्व जिल्हयांचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,

४३) सर्व जिल्हयांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी,

४४) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई,

४५) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,

४६) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई (२प्रती),

४७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,

४८) उप सचिव (नियोजन विभाग) , मंत्रालय, मुंबई-३२,

४९) उप सचिव (व्यय-१)/अर्थसंकल्प-१३), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,

५०) सर्व सहसचिव / उप सचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,

५१) सहाय्यक संचालक (लेखा-२), कृषि आयुक्तालय, पुणे,

५२) लेखाधिकारी (अर्थसंकल्प), कृषि आयुक्तालय, पुणे,

५३) निवड नस्ती (कार्यासन २-ओ).

परिशिष्ट-१

अ.क्र.	जिल्हा	गावांची एकूण संख्या	तालुका	गावाचे नाव
१	२	३	४	५
१	पालघर	१	पालघर	सोनावे / पारगांव
२	रायगड	१	कर्जत	कोळीवडे
३	सिंधुदूर्ग	२	कणकवली	नागसावंतवाडी
			कुडाळ	तुळसुली तर्फ माणगांव
४	नाशिक	७	नाशिक	नागलवाडी
			त्र्यंबकेश्वर	सारस्ते
			इगतपूरी	वांजोळे
			येवला	नायगळ्हाण
			कळवण	वडाळेवणी
			दिंडोरी	वणी खु.
			सुरगणा	संजयनगर
५	जळगांव	१	भडगांव	आचळगांव
६	अहमदनगर	१९	नगर	तांदळी वडगाव
			जामखेड	बावी
			राहूरी	कणगर खु.बु.
			राहूरी	वांबोरी
			राहूरी	कातरड
			शेवगाव	थाटे
			संगमनेर	शोडगाव
			संगमनेर	चिंचपूर
			संगमनेर	शिबलापूर
			संगमनेर	खळी
			संगमनेर	पिंप्रीलौकी
			अकोले	वाशेरे
			कोपरगांव	उक्कडगाव
			राहाता	अस्तगाव
			राहाता	केलवड
			राहाता	डोन्हाळे
			राहाता	पिंप्री निर्मळ
			राहाता	धनगरवाडी

૭	સોલાપૂર	૧૫	દ.સોલાપૂર	કણબસ
			દ.સોલાપૂર	માળકવઠે
			દ.સોલાપૂર	મંદુપ
			દ.સોલાપૂર	હોટગી
			મંગળવેઢા	લક્ષ્મીદહીવડી
			મંગળવેઢા	આંધળગાંવ
			મંગળવેઢા	લોણાર
			મંગળવેઢા	જુનોની
			સાંગોલા	ઈટકી
			સાંગોલા	જવળા
			સાંગોલા	બલવડી
			સાંગોલા	કડલાસ
			સાંગોલા	શિવળે
			સાંગોલા	ચિનકે
			કરમાળા	ખડકી
૮	સાતારા	૧૨	કરાડ	કિવળ ખોડજાઇવાડી
			કોરેગાંવ	નાગઝરી
			માણ	સોંકસણ
			જાવળી	મહિગાવ
			કોરગાંવ	સોળશી
			વાઈ	મોહડેકરવાડી
			સાતારા	શિંદેવાડી
			ખટાવ	હિંગળે
			ખટાવ	ગુરસાળે
			ખટાવ	શિરસવડી
૯	સાંગલી	૩	માણ	ભાલવડી
			ખટાવ	ગોરેગાંવ-વાંગી
			તાસગાંવ	પુણદી
૧૦	કોલ્હાપૂર	૧	જત	રાવલગુંડવાડી
			પલૂસ	મોરાળે
૧૧	ઔરંગાબાદ	૫	પન્હાળા	પિંપળે તર્ફ સાતવે (બાંબરવાડી)
૧૨	જાલના	૧	સિલ્લોડ	નાનેગાવ જંજાળા
			સિલ્લોડ	પિંપળદરી
			સિલ્લોડ	ઘાટનાંદ્રા
			સોયગાંવ	બહુલખેડા
			સોયગાંવ	ઘાનેગાંવ

૧૩	બીડ	૩	આષ્ટી કેજ ધારુર	જામગાવ કુંભેફળ પાંગરી (નૃસિહ)
૧૪	લાતૂર	૨	લાતૂર દેવણી	શિરશી કોનાલી
૧૫	ઉસ્માનાબાદ	૯	વાશી ઉસ્માનાબાદ ઉસ્માનાબાદ ઉસ્માનાબાદ ઉમરગા તુલ્જાપૂર તુલ્જાપૂર તુલ્જાપૂર તુલ્જાપૂર	તાંદુલ્વાડી પલ્સપ મેડસિગા ટાકળી બે. હિંઘરગા રાવ સલગર મણી કીલજ ચિંચોલી સાંગવી કાટી
૧૬	પરખણી	૬	ગંગાખેડ પરખણી પાથરી સોનપેઠ પાલમ પુર્ણા	ઇલેગાવ પિંપલગાંવ ટોંગ ડોંગરગાવ સેલગાંવ હટકર ખોરસ રેગાંવ
૧૭	નાંદેડ	૫	ઉમરી કંધાર લોહા હદગાંવ હિમાયતનગર	રામખડક નંદનવન ધાનોરા મ. લ્યાહરી કિરમગાંવ
૧૮	નાગપૂર	૧	કાટોલ	બોરગાંવ
૧૯	ભંડારા	૧	મોહાડી	ટાંગા
૨૦	ચંદ્રપૂર	૨	ચંદ્રપૂર જિવતી	ચેકનિંબાળા નગરાલા
૨૧	ગડવિરોલી	૨	વડસા કોરચી	બોડદા દવંડી
	એક્રૂણ	૧૧		